

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
Judecător: Lilia Vasilevici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Victor Pruteanu
Ludmila Popova
Ana Gavriliță

DECIZIE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător: Tatiana Vieru
Judecători: Ion Druță, Oleg Sternioală
Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Nedelea Veaceslav,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nedelea Veaceslav împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alexdan”, Taievorbă Dan, Societatea pe Acțiuni „Donaris Vienna Insurance Group”, intervenient accesoriu Biroul National al Asiguratorilor de Autovehicule, privind încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Donaris Vienna Insurance Group”, casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014 în partea încasării despăgubirii de asigurare cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretenției,

c o n s t a ț ă :

La 03 noiembrie 2011, Nedelea Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alexdan” și Taievorbă Dan, privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 30 august 2011 a avut loc accidentul rutier între camionul de model Mercedes 416CDI, cu numărul de înmatriculare COJ 121, condus de Taievorbă Dan și autovehiculul de model Mercedes GL320 cu numărul de înmatriculare KNV 777, condus de Nedelea Veaceslav.

Potrivit procesului-verbal de contravenție din 30 august 2011, vinovat în comiterea accidentului rutier a fost recunoscut șoferul camionului de model Mercedes 416CDI, cu numărul de înmatriculare COJ 121, Taievorbă Dan.

În cadrul dosarului contravențional, Taievorbă Dan a comunicat că este angajat în calitate de șofer la Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan” prezentând în acest

sens foaia de parcurs seria BM nr. 743257, iar camionul este asigurat la Societatea de Asigurări-Reasigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni, prezentând polița de asigurare obligatorie seria AU nr. 0122385.

La 01 septembrie 2011 a fost deschis dosarul de daune nr. 1825/11, care prin dispoziția Societății de Asigurări-Reasigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni nr. RCO-11/506 din 06 septembrie 2011, nu s-a recunoscut drept caz asigurat și s-a respins cererea de acordare a despăgubirii de asigurare deoarece contractul de asigurare a fost perfectat cu Cebotarenco Mihail ca persoană fizică. Totodată s-a menționat că, potrivit contractului de locațiune din 03 august 2011 autocamionul de model Mercedes cu numărul de înmatriculare COJ 121 este utilizat de către persoana juridică Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan” pentru transportarea mărfurilor.

Consideră reclamantul că, prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier urmează a fi compensat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan”, deoarece fiind posesorul camionului, contrar art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006, nu a asigurat camionul prin încheierea unui contract de asigurare direct cu asiguratorul.

Solicită reclamantul Nedelea Veaceslav, admiterea acțiunii cu încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 30 000 lei, prejudiciul moral în sumă de 17 000 lei și taxa de stat.

La 29 februarie 2012, Nedelea Veaceslav a depus cerere de concretizare prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de pârât proprietarul camionului de model Mercedes cu numărul de înmatriculare COJ 121 Cebotarenco Mihail.

Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 03 aprilie 2012, s-a dispus atragerea în proces în calitate de copârât Societatea pe Acțiuni „Donaris Group” și în calitate de intervenient accesoriu Biroul National al Asiguratorilor de Autovehicule (vol. I, f.d.62).

În cadrul ședinței de judecată a instanței de fond din 14 ianuarie 2014, avocatul lui Nedelea Veaceslav – Balan Alexandru, a solicitat încasarea din contul Companiei de Asigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni cheltuielile pentru combustibil în mărime de 2250 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei și cheltuielile suportate pentru reparația autovehiculului în sumă de 25 230 lei iar de la Taievorbă Dan prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei (vol. I, f.d. 144-145).

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014 acțiunea a fost admisă parțial. A fost dispusă încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Donaris Group” în beneficiul lui Nedelea Veaceslav despăgubirea de asigurare în mărime de 25 230 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 3 000 lei și cheltuielile de deplasare în mărime de 2 550 lei. A fost dispusă încasarea de la Taievorbă Dan în beneficiul lui Nedelea Veaceslav prejudiciului moral în mărime de 3 000 lei. A fost dispusă încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Donaris Group” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 923,40 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014, a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Donaris Group”, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014 în partea încasării despăgubirii de asigurare cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care cerințele au fost respinse ca fiind neîntemeiate. În partea încasării prejudiciului moral hotărârea a fost menținută. A fost dispusă încasarea din contul lui Nedelea Veaceslav în beneficiul Societății pe Acțiuni „Donaris Group” taxa de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 692,55 lei și suma de 2 350 lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2015, a fost admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan” și Taievorbă Dan, casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2014 cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, a fost admis apelul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014 în partea încasării despăgubirii de asigurare cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor. În partea încasării prejudiciului moral hotărârea a fost menținută. A fost dispusă încasarea din contul lui Nedelea Veaceslav în beneficiul Societății pe Acțiuni „Donaris Group” taxa de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 692,55 lei și 2 350 lei cheltuieli de asistență juridică.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 30 noiembrie 2016 Nedelea Veaceslav a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Alexdan” și Taievorbă Dan a despăgubirilor materiale cauzate în urma accidentului rutier în sumă de 30 000 lei și prejudiciul moral în mărime de 17 000 lei.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, decizia recurată este ilegală și neîntemeiată. În acest sens a menționat că, prejudiciul material cauzat în urma accidentului rutier cât și prejudiciul moral urmau a fi încasate de la posesorul camionului, Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan” și de la Taievorbă Dan ca persoana vinovată în comiterea accidentului rutier. Indică recurentul că, aceste cerințe nu au fost auzite de către instanța de apel.

Examinând recursul declarat de Nedelea Veaceslav, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016 a fost contestată de către recurentul Nedelea Veaceslav la data de 30

noiembrie 2016 (f.d.63). Prin urmare instanța de recurs consideră că, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 09 martie 2017, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la examinarea cererii de recurs, intimații nu au depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2017, recursul declarat de Nedelea Veaceslav s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea respingerii cererii de recurs și de a menține decizia instanței de apel din următoarele considerente.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 241 alin. (1) și alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în numele legii. În motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

După cum urmează din actele cauzei, Nedelea Veaceslav este proprietarul autovehiculului de model Mercedes GL320 cu numărul de înmatriculare KNV 777 (vol. I, f.d. 228).

Cebotarenco Mihail este proprietarul camionului de model Mercedes 416CDI cu numărul de înmatriculare COJ 121, care la 02 august 2011, ca persoană fizică, a încheiat cu Societatea de Asigurări-Reasigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă, ce se extinde asupra unui număr nelimitat de persoane (vol. I, f.d. 16, 229).

Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan” în calitate de locatar, în persoana administratorului Cebotarenco Mihail care acționa în baza statutului, și Cebotarenco Mihail în calitate de locator, la data de 03 august 2011 au încheiat contractul de locațiune a camionului de model Mercedes 416 CDI cu numărul de înmatriculare COJ 121 (vol. I, f.d. 15).

La data de 03 august 2011, Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan” a eliberat pe numele lui Taievorbă Dan foaia de parcurs seria BM nr. 743257 pentru camionul de model Mercedes 416CDI, număr de înmatriculare COJ 121, valabilă pentru perioada 03 august 2011 – 31 august 2011 (vol. I, f.d. 14).

La data de 30 august 2011, camionul de model Mercedes 416CDI, număr de înmatriculare COJ 121, condus de Taievorbă Dan, la intersecția străzilor Ismail și Albișoara din mun. Chișinău, a tamponat autovehiculul de model Mercedes GL320 cu numărul de înmatriculare KNV 777, condus de către Nedelea Veaceslav.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 01532661, Taievorbă Dan a fost recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier și a fost sancționat cu amendă în mărime de 50 unități convenționale și 6 puncte de penalizare (vol. I, f.d. 218).

Prin dispoziția Societății de Asigurări-Reasigurări „Donaris Group” Societate pe Acțiuni nr. RCO-11/506 din 06 septembrie 2011, accidentul produs nu s-a recunoscut caz asigurat și s-a respins cererea de acordare a despăgubirilor.

La 03 noiembrie 2011 Nedelea Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată, care fiind concretizată pe parcursul examinării cauzei, a solicitat încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Alexdan” și de la Taievorbă Dan a prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier produs la 13 august 2011.

Însă, ulterior în cadrul ședinței instanței de fond din 14 ianuarie 2014, reprezentantul reclamantului Nedelea Veaceslav – avocatul Balan Alexandru a solicitat încasarea prejudiciului material din contul Societății pe Acțiuni „Donaris Group” iar prejudiciul moral de la Taievorbă Dan (vol. I, f.d.145).

Prin hotărârea instanței de fond din 14 ianuarie 2014, acțiunea a fost admisă parțial, a fost dispusă încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Donaris Group” în beneficiul lui Nedelea Veaceslav a despăgubirii de asigurare, a cheltuielilor de asistenta juridică și a cheltuielilor de deplasare, iar de la Taievorbă Dan a fost dispusă încasarea prejudiciului moral. Totodată a fost dispusă încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Donaris Group” în beneficiul statului a taxei de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Societatea pe Acțiuni „Donaris Group” a contestat-o cu apel.

Prin decizia instanței de apel din 12 iunie 2014, s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Donaris Group” și s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru din 14 ianuarie 2014 în partea încasării despăgubirii de asigurare, a cheltuielilor de asistență juridică și a cheltuielilor de deplasare fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre de respingere a pretențiilor. În partea încasării prejudiciului moral hotărârea a fost menținută. Totodată a fost dispusă încasarea de la Nedelea Veaceslav în beneficiul Societății pe Acțiuni „Donaris Group” a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel și a cheltuielilor de asistenta juridică.

Aici instanța de recurs menționează că, atât hotărârea instanței de fond din 14 ianuarie 2014 cât și decizia instanței de apel din 12 iunie 2014 nu au fost contestate de către Nedelea Veaceslav, necitând la faptul că prin decizie au fost respinse pretențiile privind încasarea prejudiciului material.

La 02 octombrie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Alexdan” și Taievorbă Dan au depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 12 iunie 2014, care a fost admis prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2015, casată decizia instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare pe motiv că cauza a fost examinată în ordine de apel în absența unor participanți la proces care nu au fost citați legal despre locul, data și ora ședinței de judecată.

La rejudecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 26 octombrie 2016 s-a admis apelul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care pretențiile privind încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată au fost respinse. În partea încasării prejudiciului moral hotărârea primei instanțe a fost menținută. Totodată, a fost dispusă încasarea de la Nedelea Veaceslav în beneficiul Companiei de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni taxa de stat în sumă de 692,55 lei și cheltuielile de asistenta juridică în mărime de 2 350 lei.

Analizând circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, reieșind din prevederile art. 429 alin. (4) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea de apel, din moment ce legea prevede această cale de atac.

Conforma art. 430 lit. a) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces.

Stipulând această interdicție legiuitorul a consfințit în mod legal principiul ierarhiei căilor de atac, potrivit căruia recursul nu poate fi exercitat fără să se fi exercitat în prealabil calea de atac a apelului.

În circumstanțele enunțate și în contextul nomelor de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că recurentul nu-și poate exercita dreptul legal de a ataca în ordine de recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016. Or, anterior acesta nu a folosit

calea de atac în ordine de apel a hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014, care a fost menținută parțial prin decizia recurată.

Prin urmare, recurentul Nedelea Veaceslav, în mod deliberativ, refuzând să-și valorifice dreptul de atac cu apel hotărârea primei instanțe, a pierdut în consecință dreptul de a ataca cu recurs decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, prin care s-a menținut parțial hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 14 ianuarie 2014.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și decizia Curții Europene a Drepturilor Omului, speța *Manuel da Silva Reis contra Portugaliei* din 11 ianuarie 2005, prin care un capăt de plângere a fost declarat inadmisibil ca urmare a neepuizării căilor interne de atac, și anume neexercitarea de către reclamantii din culpa lor a căii de atac apelul.

Astfel, din considerentele sus menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea respingerii recursului declarat de către Nedelea Veaceslav, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Nedelea Veaceslav.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nedelea Veaceslav împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Alexdan”, Taievorbă Dan, Societatea pe Acțiuni „Donaris Vienna Insurance Group”, intervenient accesoriu Biroul National al Asiguratorilor de Autovehicule, privind încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Ion Druță

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu